

ΤΑ ΛΑΪΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Νίκος Χατζηκυριάκος-Γκίκας

53 X 40 εκ Ελαιογραφία σε καμβά,
1937

Εθνική Πινακοθήκη, Αθήνα.

Πόσα και ποια διαφορετικά αντικείμενα υπάρχουν σ' αυτό το έργο;

Ποια αντικείμενα δεν είναι παιχνίδια;

Ποια από τα αντικείμενα υπάρχουν ακόμη και σήμερα;

Γιατί έφτιαξε αυτό το έργο ο καλλιτέχνης;

Πώς εκφράζονται η συνοχή σ' αυτή τη σύνθεση;

Αφήστε τη φαντασία σας ελεύθερη και σκεφτείτε την ξεχωριστή ιστορία κάθε αντικειμένου και την πιθανή σχέση του με τον καλλιτέχνη.

Δες *“ΤΑ ΛΑΪΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ”* στην Εθνική Πινακοθήκη της Ελλάδας κι άκουσε την περιγραφή:

<https://www.nationalgallery.gr/el/zographikh-monimi-ekthesi/painting/meta-ton-polemo/hatzikuriakos-gkikas/laika-paihnia.html>

Το έργο κατατάσσεται στις **νεκρές φύσεις** γιατί παρουσιάζει μια σύνθεση αντικειμένων.

Τα αντικείμενα είναι αραδιασμένα πάνω σε ένα έπιπλο, ενώ ορισμένα κρέμονται στον πίσω τοίχο. Αυτά είναι κυρίως παιδικά παιχνίδια φτιαγμένα από απλά, φυσικά υλικά, όπως ξύλο ή μέταλλο. Πρόκειται για **παιχνίδια της εποχής του καλλιτέχνη**, δηλαδή δεν είναι σύγχρονα παιχνίδια. Ο καλλιτέχνης τα ονομάζει «**λαϊκά**», δηλαδή απλά, φτηνά, χειροποίητα, σε αντιδιαστολή με τα ακριβά παιχνίδια. Υπάρχουν και άλλα αναμνηστικά αντικείμενα, όπως το κανάτι από την Αίγινα, που δεσπόζει συνθετικά στο έργο. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν το παιχνίδι του ισορροπιστή δεξιά και τα φιδάκια που είναι σπαστά. Η μάσκα, το κανάτι, η κιθάρα και το αριθμητήριο (άβακας) δημιουργούν μια έντονα διαγώνια σύνθεση, για να αποφευχθεί η μεγάλη στατικότητα. Τα χρώματα έχουν μια πρόθεση διακοσμητική. Οι σκιές στον τοίχο προσδίδουν όγκο, χώρο και ατμόσφαιρα στον πίνακα και συνδέουν χρωματικά τα διάσπαρτα αντικείμενα σε ένα ενιαίο σύνολο. Στο έργο υπάρχει ισορροπία του μέρους με το όλο. Ο ρόλος αυτών των συλλογών είναι να διατηρηθούν στη μνήμη αντικείμενα που χάνονται και γίνονται πολύτιμα με την πάροδο του χρόνου. **Τα αντικείμενα αυτά γεννούν αναμνήσεις, εικόνες και συναισθήματα που συνδέονται με ευχάριστες στιγμές του παρελθόντος.** Το ίδιο συμβαίνει και με τη μεταφορά αυτού του θέματος σε έργο ζωγραφικής. Κυριαρχεί το συναίσθημα της ευχάριστης ανάμνησης σε ένα έργο χαρούμενο, αλλά και αρκετά νοσταλγικό.

Νίκος Χατζηκυριάκος-
Γκίκας, ζωγράφος,
γλύπτης, χαράκτης,
σκηνογράφος,
1906-1994

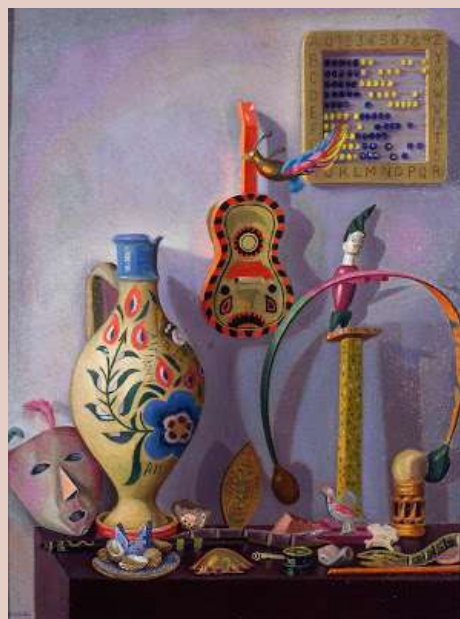
Ο Νίκος Χατζηκυριάκος-Γκίκας το 1924 σπουδάσει ζωγραφική και χαρακτική στην Ακαδημία Ρανσόν στη Σορβόνη.

Με την τέχνη του εισάγει στον ελληνικό χώρο ένα προσωπικό κυβιστικό ύφος, που συνδυάζει τη φωτεινότητα στο χρώμα με τη λεπτή γραμμή. Ποτέ όμως δεν αγνόησε την ελληνική παράδοση.

Το έργο του χωρίζεται σε τρεις περιόδους. Στην πρώτη φάση επηρεάζεται από **τον αναλυτικό κυβισμό**, στη δεύτερη τα έργα του είναι πιο **ρεαλιστικά** και αποδίδουν τις τρεις διαστάσεις στην τρίτη φάση ο καλλιτέχνης δίνει έμφαση στη **γεωμετρική σύνθεση**.

1^η Φάση (Αναλυτικός κυβισμός)
Τίτλος: Οπωροπωλείον
Απόλλων, 1935

2^η Φάση
(πιο ρεαλιστικά)
Τίτλος: Τα λαϊκά
παιχνίδια, 1937

3^η Φάση (γεωμετρικές
συνθέσεις)
Τίτλος: Παρισινές στέγες,
1954

Προτεινόμενη δημιουργική εργασία

1. Βρείτε εικόνες από παιχνίδια κάποιας άλλης εποχής.
2. Βρείτε παιχνίδια δικά σας που σας ενδιαφέρουν και τα ξεχωρίζετε (π.χ. έχουν παράξενο σχήμα τους, έχουν όμορφα χρώματα, για τη λειτουργία τους, τα συνδέσατε με μια ξεχωριστή ανάμνηση)
3. Κάντε ένα σκίτσο, ένα σχέδιο με γρήγορες και ανέμελες γραμμές χωρίς λεπτομέρειες, μίας σύνθεσης προσπαθώντας να δημιουργήσετε ένα νοερό τρίγωνο όπου η κορυφή του να βρίσκεται περίπου στο κέντρο του χαρτιού σας.
4. Σχεδιάστε με μολύβι καθαρά τη σύνθεση σας σε Α4 χαρτί, χρωματίστε και διακοσμήστε με λεπτομέρειες.

Στο διπλανό παράδειγμα μία “τριγωνική” σύνθεση. Η σβούρα κι ο ακροβάτης κλόουν αποτελούν την κορυφή του τριγώνου

Πηγή υλικού: ιστοχώρος “Περιήγηση στην Τέχνη” του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Ελλάδος